

Sok vidéki területen magas és egyre növekvő a lakosság átlagéletkora, ami növeli a célzott szolgáltatások iránti igényt

- **Típus:** megatrend
- **Okai:** demográfiai változások – globalizáció – gazdasági növekedés – készségek és kompetenciák, humán tőke
- **Hatások:** a nagy generáció felé célzott gazdaság bővülése az egészségügyi és idősgondozási szolgáltatások iránti igények bővülését jelzi – az agrár gazdaságok strukturális fejlődése lelassul vagy megakad, pl. öröklés, földhasználat, erőforrások – növekedni fog a vidékről városba költözés

Változatos ételmezési rendszer hoz alternatívát az elterjedt paradigma helyett, ami közösség-, kiszállítási-, étrend- és felhasználás központú

- **Típus:** trend
- **Okai:** környezettudatosság – helyi, egészséges, fenntartható élelmiszerek kereslete és elérhetősége
- **Hatások:** a vidéki vállalkozások célközönségének bővülése (online vagy új szegmensek) – újító termelői, fogyasztói és prosumer szervezetek teremtése – a nem mainstream gazdálkodók kilátásai javulnak, pl. helyi, öko, oktatás, közösség által támogatott mezőgazdaság, gondozás, energia

Módot találni a nyitott piacok és a specializálódás adta lehetőségek kihasználására a hátrányok és egymásra utaltság figyelembe vétele mellett

- **Típus:** megatrend
- **Okai:** globalizáció – élelmiszer kereslet és kínálat – hálózat alapú kormányzás – nemzetközi kereskedelmi szabályok
- **Hatások:** növekvő export kereslet a fenntartható élelmiszerek iránt – egyre meghatározóbbá válnak a nagy gazdaságok, pl. termelékenység, export – vegyes gazdálkodói kilátások, a gazdaság típusától, vállalkozástól, régiótól, stb. függően pozitív vagy negatív

A városok népességének és területének növekedésével a „vidéki” ritkábbá és értékesebbé válik, miközben próbatételt jelent a vidék gazdaságának és önállóságának

- **Típus:** megatrend
- **Ösztönzők:** globalizáció – népességnövekedés – demográfiai változások – méretgazdaságosság – városok terjeszkedése
- **Hatások:** növekedni fog a kereslet a környezetbarát, megfizethető, biztonságos vidéki lakhatás iránt – nagyobb kereslet a helyi (vidéki) termékek és szolgáltatások iránt – új lakosok megjelenése a vidéki területeken – vidéki helyek és területek új látványosságokat és márkákat kapnak

Változatossá tett tevékenységcsoport sok új és vidéki modellel: környezettudatos ellátás, házigondozás, távgyógyítás, mozgó szolgáltatások

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** közfinanszírozás szűkössége – alulról jövő kezdeményezés, felhatalmazás – internet – népességcsökkenés – járványok
- **Hatások:** egyenlőbb és befogadóbb társadalmi szövet – a vidéki gazdaság növekedése (jövedelem, munkahely) – jobb (vidéki) álláslehetőségek nőnek – a vidékről városba költözés csökkenni fog

Ideológiák, szabályozások és gyakorlatok a környezet romlásának csökkentésére, a földi rendszerek megóvására és a környezet állapotának javítására

- **Típus:** megatrend
- **Okai:** klímaváltozás – környezet hanyatlása, környezet-szennyezés és kockázatok – környezettudatosság – városiasodás
- **Hatások:** klímaváltozás okozta migráció – jobban felszerelt és célzott helyi szabályozás – a környezetmegóvás növekedése és/vagy a hanyatlás csökkentése – a nem mainstream gazdálkodók kilátásai javulnak, pl. helyi, öko, oktatás, közösség által támogatott mezőgazdaság, gondozás, energia

A hagyományos és modern nemi szerepek fejlesztése a magánéletben és a munkahelyen

- **Típus:** trend
- **Okai:** közösségiség, szolidaritás, egyenlőség – földműves hagyományok – vonzódás a földműveléshez, utódok hiánya
- **Hatások:** egyenlőbb és befogadóbb társadalmi szövet – fejlett közösségiség – növekedni fog a városból vidékre költözők száma – felhatalmazás – kiegyensúlyozottabb nemi struktúrák – gyarapodó kapcsolati tőke

OLCSÓ VIDÉKI LAKHATÁS ÉS MÁSODIK OTTHON VIDÉKEN

Megfizethető házak, második otthonok vagy hétvégi házak közel a természethez és távol a tömegtől

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** állások elérhetősége – technológiai fejlődés – járványok – gazdasági növekedés – városiasodás
- **Hatások:** új lakók megjelenése vidéki területeken – növekedni fog a kereslet a környezetbarát, megfizethető, biztonságos vidéki lakhatás iránt – helyi vidéki gazdaság növekedése (jövedelmek, munkahelyek) – növekedni fog a városból vidékre költözők száma

Az újrafeldolgozásra, újrahasznosításra, a korábban kinyert anyagok megosztására és helyreállítására épülő gazdaság

- **Típus:** trend
- **Okai:** környezettudatosság – természeti erőforrások szűkössége – lehetőségek és vállalkozó szellem
- **Hatások:** a környezet megóvás növekedése és/vagy a hanyatlás csökkentése – a vidéki gazdaságok változatosabbá válása – a nem mainstream gazdálkodók kilátásai javulnak, pl. helyi, öko, energia – új ötletek és innovációk

Összetett jelenség, ami ösztönzi a haladó változásokat az élelmiszertermelésben, földhasználatban, szabályozásban és életvitelben

- **Típus:** megatrend
- **Okai:** iparosodás – fosszilis gazdaság – népességnövekedés – földművelés gépesítése és iparosodása
- **Hatások:** növekvő kereslet a (vidéki) nyersanyagokra (pl. biomassza) – növekedni fog a kereslet a környezetbarát, megfizethető, biztonságos vidéki lakhatás iránt – a nem mainstream gazdálkodók kilátásai javulnak, pl. helyi, öko, energia – a használható földterület egyre ritkábbá fog válni

Szervezeti modellek a méretgazdaságosság és a specializáció és együttműködés előnyeinek kihasználására, vagy a közös érdekek képviselésére

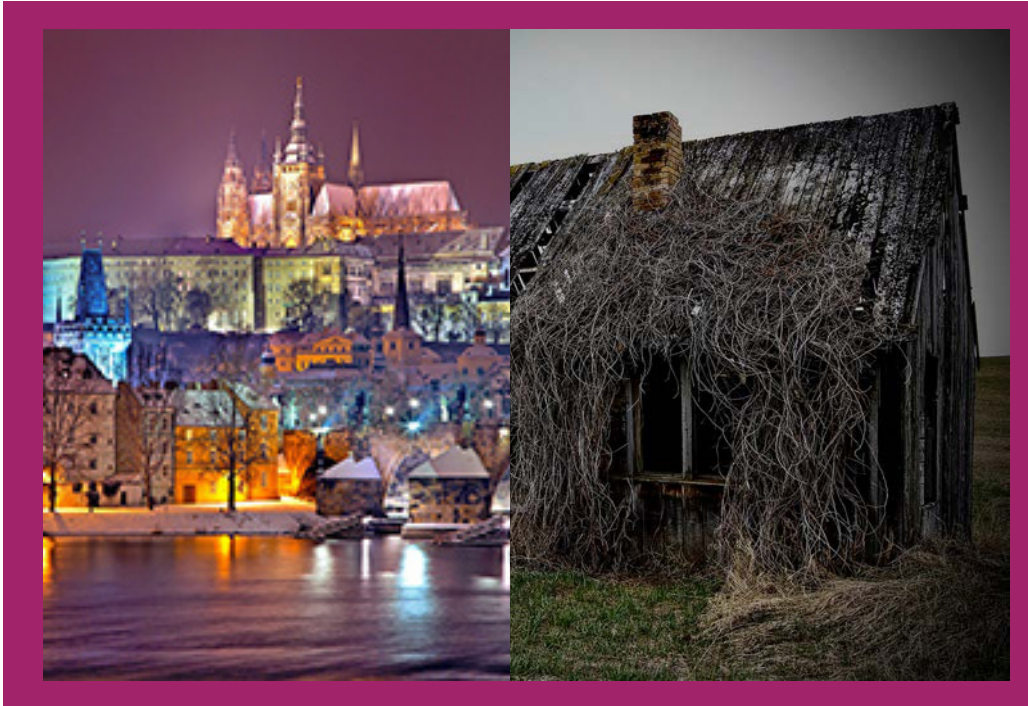
- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** agrárvállalkozások életképessége, termelékenység – internet – globalizáció – probléma a piacok elérésével
- **Hatások:** a vidék hanyatlásának megállítása, tevékenységek megőrzése – újító termelői, fogyasztói és prosumer szervezetek teremtése – új vagy produktívabb módok a kapcsolattartásra – pozitív kilátások bizonyos típusú gazdaságok, termelőszövetkezetek és gazdálkodó területek számára

A közösségből fakadó kezdeményezések és lépések sok területen szolgálják a közös érdekeket, erőforrásokat, odatartozást, részvételt és a közösséget

- ▣ **Típus:** gyenge trend
- ▣ **Okai:** alulról jövő kezdeményezés, felhatalmazás – közösségi együttműködés és fejlesztés – pénzügyi korlátok
- ▣ **Hatások:** egyenlőbb és befogadóbb társadalmi szövet – újító termelői, fogyasztói és prosumer szervezetek teremtése – új vagy produktívabb módok a kapcsolattartásra – felhatalmazás

A VIDÉK EGYENLŐTLEN FEJLŐDÉSÉNEK ÉS HANYATLÁSÁNAK ELLENSÚLYOZÁSA

A vidéki területek perifériára szorulásához vezető ördögi kör megszakítására tett erőfeszítések (kevesebb lakos, kevesebb szolgáltatás, kevesebb infrastruktúra, stb.)

- **Típus:** megatrend
- **Okai:** piac liberalizáció – demográfiai változások – városiasodás – globalizáció – közszolgáltatások hanyatlása
- **Hatások:** egyenlőbb és befogadóbb társadalmi szövet – új lakók megjelenése vidéki területeken – vidéki gazdaság növekedése (jövedelmek, munkahelyek) – a vidék hanyatlásának megállítása, tevékenységek megőrzése – új vagy jobb vidéki szolgáltatások és/vagy jobb hozzáférés a szolgáltatásokhoz

A művészet fészke, kreatív munka és kreatív kurzusok vidéken

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** internet – globalizáció – komótos és természetes életvitel
- **Hatások:** lehetőség új gyakorlatok alkalmazására a munkában, pl. távmunka, virtuális csapatok – vidéki gazdaság változatosodása – növekedni fog a kereslet a környezetbarát, megfizethető, biztonságos vidéki lakhatás iránt – a társadalmi tőke változatossá tétele

Antitézis a gazdasági növekedés paradigmájára; hangsúly a szociális és ökológiai jóléten

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** új munkavállalási formák, pl. rugalmas, szabadúszó, projektmunka – környezet hanyatlása, környezet-szennyezés és kockázatok
- **Hatások:** alternatív életformák terjedése, pl. nemnövekedés, komótos, természetes – nagyobb kereslet a vidéki természetre épülő és immateriális jóléti szolgáltatások iránt – nagyobb kereslet a helyi, regionális vagy hazai élelmiszer iránt – növekedni fog a városból vidékre költözők száma

Digitális technológia és eszközök által támogatott gazdasági tevékenységek; növeli a munka hatékonyságát és platformot nyújt új gazdasági tevékenységeknek

- **Típus:** trend
- **Okai:** technológiai fejlődés – digitalizálódás – internet – globalizáció
- **Hatások:** üzleti előnyök (alacsonyabb költségek, nagyobb termelékenység) – új vagy jobb vidéki szolgáltatások és/vagy jobb hozzáférés a szolgáltatásokhoz – lehetőség új gyakorlatok alkalmazására a munkában, pl. távmunka, virtuális teamek – jobb kilátások mind kis és nagy gazdaságok számára

Sok vidéki régiónak van változatos gazdasága, és megnőtt a nem mezőgazdasági tevékenységek jelentősége

- **Típus:** trend
- **Okai:** digitalizálódás – **felhatalmazás of services** – bizonyos piacok fejlődése
- **Hatások:** vidéki gazdaság változatosodása – vidéki gazdaság növekedése (jövedelmek, munkahelyek) – új vagy jobb vidéki szolgáltatások és/vagy jobb hozzáférés a szolgáltatásokhoz – jobb (vidéki) álláslehetőségek nőnek

A specializálódás és a több lábon állás (a tanyán és azon kívül) a két fő üzleti és megélhetési stratégia a tanyagazdaságok számára

- **Típus:** trend
- **Okai:** Közös Agrárpolitika (KAP) – felhatalmazás of services – környezettudatosság
- **Hatások:** vidéki gazdaság változatosodása – jobb vagy stabilabb bevétel és állás a gazdaságoknál – a nem mainstream gazdálkodók kilátásai javulnak, pl. helyi, öko, oktatás, közösség által támogatott mezőgazdaság, gondozás, energia – a földterület iránti igény „más” célokra meg fog növekedni, pl. energia

A „Csináld magad” sokszínű jelenség, ami magába foglalja a házi kézművességet, javítást, alkalmi fejlesztést, barkácsolást és a közösség által támogatott innovációt

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** technológiai fejlődés – alulról jövő kezdeményezés, felhatalmazás – életvitelek változatosodása
- **Hatások:** tudás és készségek megőrzése és fejlesztése – hozzáadott érték teremtése a létező vidéki helyszíneken, településeken és örökségi helyeken – jobb kilátások az agroökológiai, környezetbarát gazdálkodás, gazdaságok és gazdálkodók számára

Az online piac szükségtelessé teszi a fizikai jelenlétet és lehetővé teszi távoli ügyfelek elérését

- **Típus:** trend
- **Okai:** helyi, egészséges, fenntartható élelmiszerek kereslete és elérhetősége – internet – digitalizálódás
- **Hatások:** vidéki vállalkozások célközönségének bővülése (online vagy új szegmensek) – pozitív kilátások bizonyos típusú gazdaságok, termelő szövetkezetek és gazdálkodó területek számára – új vagy produktívabb módok a kapcsolattartásra – növekedni fog a városból vidékre költözők száma

Kistelepülések közösségei, akik a fenntarthatóság mind a négy dimenzióját integrálni célozzák: gazdaság, társadalom, környezet, kultúra

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** környezettudatosság – komótos, békés, természetes életstílus – társadalmi elégedetlenség, társadalmi befogadás hiánya
- **Hatások:** új vagy jobb vidéki fejlesztési lehetőségek – növekedni fog a városból vidékre költözők száma – új szervezett lehetőségek a földhözjutáshoz – a nem mainstream gazdálkodók kilátásai javulnak, pl. helyi, öko, oktatás, közösség által támogatott mezőgazdaság, gondozás, energia

A tanyagazdaságok és iskolák együttműködése hozzájárul az étel, a környezet és a technológia gyakorlati és tapasztalati tanulásához

- **Típus:** Gyenge trend
- **Okai:** helyi, egészséges, fenntartható élelmiszerek kereslete és elérhetősége – földművelés vonzó mivolta
- **Hatások:** új szolgáltatások bemutatása (boltok, ápolás, stb.) a gazdaságok számára – új lakók megjelenése vidéki területeken – a nem mainstream gazdálkodók kilátásai javulnak, pl. helyi, öko, oktatás, közösség által támogatott mezőgazdaság, gondozás, energia

A mindenki számára mindig elérhető élelem biztosítása folyamatos kihívást jelent az időjárás, betegségek, krízisek, piacok, szabályozások és egyenlőtlenségek hatására

- **Típus:** trend
- **Okai:** COVID járvány, járványok – új kormányzási módok és modellek – klímaváltozás – krízisek
- **Hatások:** újfajta termelő, prosumer és fogyasztó szervezetek létrejötte – jobb vagy stabilabb bevétel és állás a gazdaságoknál – új kockázatcsökkentő menedzsment gyakorlatok bevezetése – nagyobb kereslet a helyi, regionális vagy hazai élelmiszer iránt

A nagyvállalati modellel szemben a termelők és fogyasztók által irányított kulturálisan beágyazott élelmezési rendszer

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** környezettudatos szemlélet – közösségiség, szolidaritás, egyenlőség – alulról jövő kezdeményezés, felhatalmazás
- **Hatások:** vidéki gazdaság változatosodása – jobb kilátások az agroökológiai, környezetbarát gazdálkodás, gazdaságok és gazdálkodók számára – nagyobb kereslet a helyi, regionális vagy hazai élelmiszer iránt – új szervezett lehetőségek a földhözjutáshoz

A gasztronómia köré szervezett turisztikai tevékenységek: útvonalak, túrák, fesztiválok, látogatások, főzési élmények, helyi különlegességek, stb.

- ▣ **Típus:** trend
- ▣ **Okai:** helyi, egészséges, fenntartható élelmiszerek kereslete és elérhetősége – komótos, természetes életvitel
- ▣ **Hatások:** vidéki gazdaság változatosodása – vidéki helyek és területek új látványosságokat és márkákat kapnak – vidéki gazdaság növekedése (jövedelmek, munkahelyek) – a vidéki örökség megőrzése

A globális élelmiszerigény nő, és a populáció gyarapodásával további növekedés várható

- **Típus:** megatrend
- **Okai:** élelmiszer kereslet és kínálat – Közös Agrárpolitika (KAP) – globalizáció – népesség növekedés
- **Hatások:** megnövekedett exportkereslet a fenntartható élelmiszerek iránt – jobb vagy stabilabb bevétel és állás a gazdaságoknál – a földterület iránti igény meg fog növekedni a földművelés és kertészkedés céljából – a nagy gazdaságok egyre meghatározóbbá válnak, pl. termelékenység, export

A természetre, iparra, épületekre, miliőre, kultúrára, ételekre, stb. épített történelmi látványosságok

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** olcsó utazás – örökség megőrzése – közösségi együttműködés és fejlesztés
- **Hatások:** helyi vidéki gazdaság növekedése (jövedelmek, munkahelyek) – hozzáadott érték teremtése a létező vidéki helyszíneken, településeken és örökségi helyeken – a vidéki örökség megőrzése – növekedni fog a városból vidékre költözők száma

RÉGIÓK ÖSSZEKAPCSOLÓ- DÁSA, ELÉRHETŐSÉGE ÉS INFRASTRUKTÚRÁJA

Utak, vasút, víz, elektromos áram, telekommunikáció, stb. elérhetősége szükséges a települések és gazdasági tevékenységek számára

- **Típus:** megatrend
- **Okai:** közszolgáltatások és infrastruktúra hanyatlása és rossz állapota – vidéki és regionális szabályozások
- **Hatások:** új vagy jobb vidéki szolgáltatások és/vagy jobb hozzáférés a szolgáltatásokhoz – fejlesztett infrastruktúra – javuló elérhetősége a vidéki területeknek és célpontoknak – az egyre gyakoribbá váló több helyen lakás felpezsdíti a vidéki gazdaságot

A bevándorlók bevonása a munkaerőpiacba és a polgári–civil társadalomba erősíti a befogadó társadalom szövetét, és lehetővé teszi a hozzájárulást a közösséghez

- ▣ **Típus:** gyenge trend
- ▣ **Okai:** migrációs minták – közösség, szolidaritás, egyenlőség – konfliktusok és a kormányzás kudarcai
- ▣ **Hatások:** egyenlőbb és befogadóbb társadalmi szövet – vidéki gazdaság változatosodása – a szocio-kulturális változatosság növekedése – új lakók megjelenése vidéki területeken

A területi, egységes és integratív megközelítés elősegíti a decentralizációt és a helyi önállóságot, szabályozást, méciát, üzleteket, különlegességeket, stb.

- **Típus:** trend
- **Okai:** globalizáció – helyi, egészséges, fenntartható élelmiszer elérhetősége – társadalmi elégedetlenség
- **Hatások:** új vagy jobb vidéki fejlesztési lehetőségek – új vagy jobb vidéki szolgáltatások és/vagy jobb hozzáférés a szolgáltatásokhoz – nagyobb kereslet a helyi (vidéki) termékek és szolgáltatások iránt – fejlett közösségiség

Mesterséges intelligencia, automatizáció, robotika, block-chain, big data, virtuális és kiterjesztett valóság, IoT (dolgok internetje), stb. és alkalmazásaik

- **Típus:** trend
- **Okai:** technológiai fejlődés – digitalizálódás – globalizáció – internet
- **Hatások:** helyi vidéki gazdaság növekedése (jövedelmek, munkahelyek) – fejlesztett infrastruktúra – üzleti előnyök (alacsonyabb költségek, nagyobb termelékenység) – új vagy jobb vidéki szolgáltatások és/vagy jobb hozzáférés a szolgáltatásokhoz

A történetek, jelentések, élmények, szerepek, identitások és egyediségek piaca felválthatja a hagyományos megélhetési és üzleti eszméket

- **Típus:** trend
- **Okai:** városiasodás – individualizmus – agrár vállalkozások életképessége, termelékenység – életstílusok változatossága
- **Hatások:** alternatív életformák terjedése, pl. nemnövekedés, komótos, természetes – új szolgáltatások bemutatása (boltok, ápolás, stb.) a gazdaságok számára – növekvő kereslet a helyi (vidéki) termékek és szolgáltatások iránt – vidéki vállalkozások célközönségének bővülése (online vagy új szegmensek)

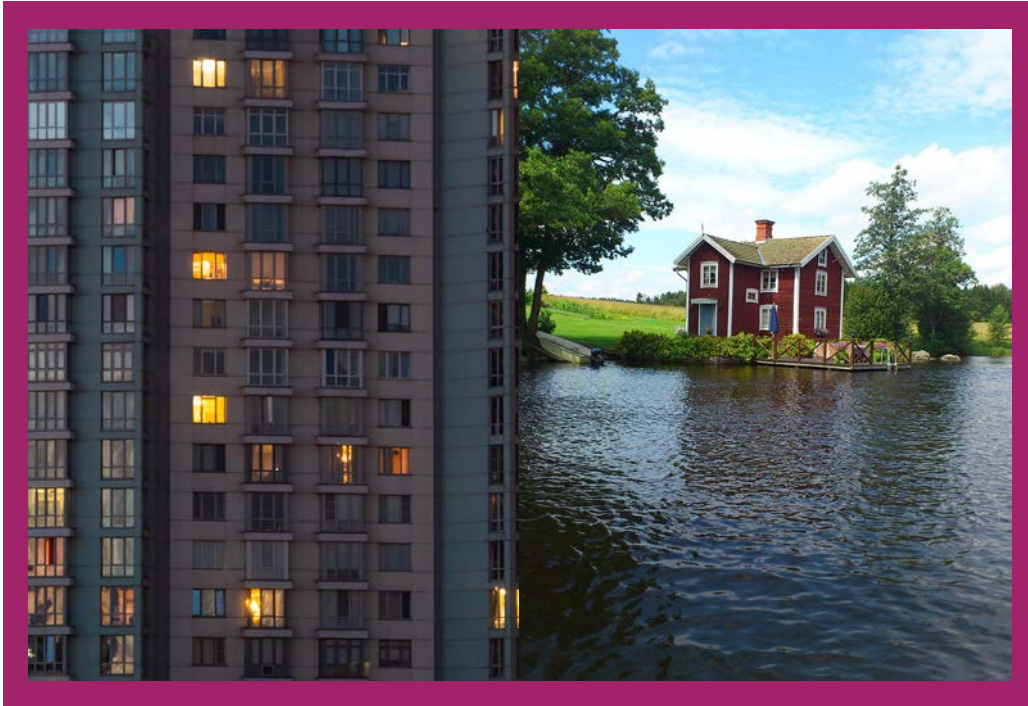
Kis gazdaságok, vállalkozások, lakóközösségek és civil szervezetek nyújtotta előnyök: megfizethetőség, ismerősség, rugalmasság, önállóság, részvétel

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** globalizáció – bizonyos piacok fejlődése – technológiai fejlődés – környezettudatosság
- **Hatások:** jobb kilátások a kis gazdaságok számára – fejlett közösségiség – új lakók megjelenése vidéki területeken – növekedni fog a városból vidékre költözők száma

Az országon belüli és a nemzetközi migrációs áramlatok módosítják mind a kiindulás és az érkezés pontját

- **Típus:** megatrend
- **Okai:** szabad életstílus – globalizáció – saját életstílus és minőségi élet keresése – klímaváltozás – városiasodás
- **Hatások:** növekedni fog a vidékről városba költözők száma – csökkenő/ gyarapodó kapcsolati tőke – a társadalmi tőke változatossá tétele

Szezonális vagy időszakos életforma a városi és vidéki otthonokban

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** komótos, békés, természetes életstílus – pénzügyi korlátok – digitalizálódás – városiasodás – globalizáció
- **Hatások:** nagyobb kereslet a helyi (vidéki) termékek és szolgáltatások iránt – vidéki gazdaság változatosodása – növekedni fog a városból vidékre költözők száma – a társadalmi tőke változatossá tétele

Az erdők gazdasági, társadalmi, környezetvédelmi és kulturális célú felhasználása: faáru, tüzelő, élelem, egészség, rekreáció, megőrzés, szén-dioxid elnyelő, túrázás, oktatás

- **Típus:** trend
- **Okai:** globalizáció – nem vidéki szabályozás (pénzügyi, külpolitika, globális, általános, stb.) – környezet hanyatlása
- **Hatások:** a környezet megóvásának növekedése és/vagy a romlás csökkentése – helyi vidéki gazdaság növekedése (jövedelmek, munkahelyek) – a klímaváltozás hatásainak enyhítése – a földterület iránti igény „más” célokra meg fog növekedni, pl. energia, növények, rekreáció, megőrzés

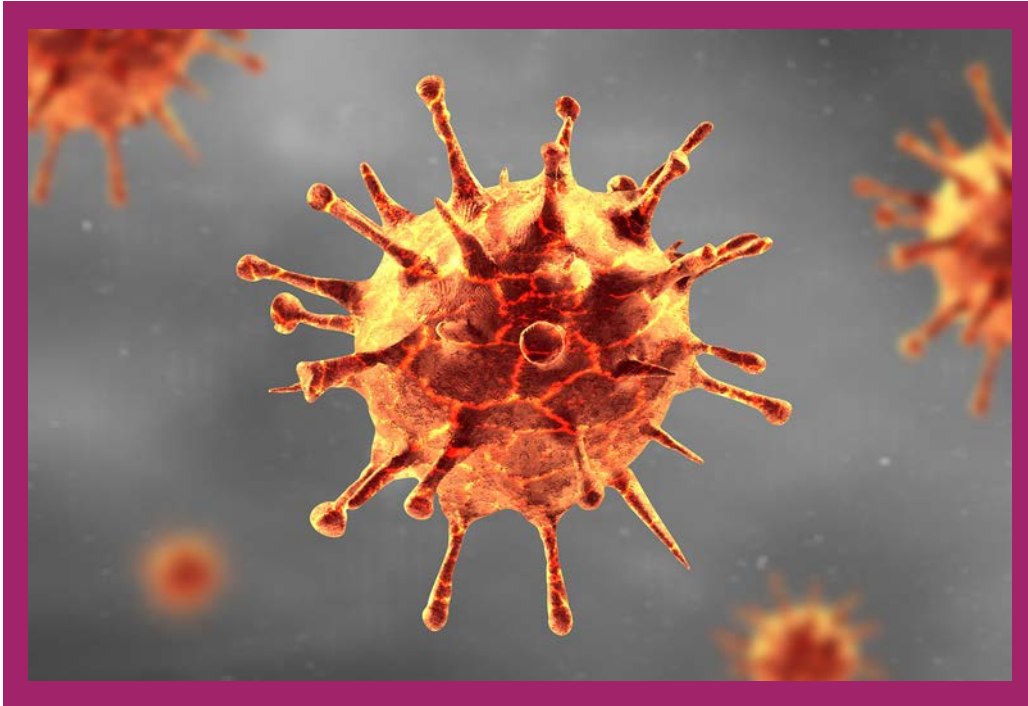
Természeti és kulturális örökségként tovább öröklődnek érékes tájak, szövetek és ereklyék a múltból, amelyek hozzájárulnak a helyek identitásához és vonzásához

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** örökség megőrzése – földműves hagyományok – individualizmus – környezettudatosság
- **Hatások:** a vidéki örökség megőrzése – megerősített hely, regionális vagy vidéki identitás vagy márka – hozzáadott érték teremtése a létező vidéki helyszíneken, településeken és örökségi helyeken – a kapcsolati tőke fenntartása vagy újraépítése

Megfelelő kormányzási modell megtalálásának kihívása ellentmondásos témákhoz, amelyek a vallással, természeti erőforrások és földhasználattal, érdekképviselettel stb. kapcsolatosak

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** városiasodás – városok terjeszkedése – protekcionista szabályozások és lépések – szociokulturális fejlődés
- **Hatások:** jobb kilátások a földművelés továbbörökítésére vagy új belépőkre – jobban felszerelt és célzott helyi szabályozás – átmenet jobb problémamegoldási kapacitás felé – a környezet megóvásának növekedése és/vagy a romlás csökkentése

A gyakoribb és veszélyesebb világjárványok egész társadalmakra hatással vannak, és vonzóbbá tehetik a biztonságos vidéki életet

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** COVID járvány, járványok – természeti erőforrások szűkössége – környezet hanyatlása
- **Hatások:** új lakók megjelenése vidéki területeken – növekedni fog a kereslet a környezetbarát, megfizethető, biztonságos vidéki lakhatás iránt – nagyobb kereslet a helyi, regionális vagy hazai élelmiszer iránt – nagyobb kereslet a helyi (vidéki) termékek és szolgáltatások iránt

Konkrét helyekhez kapcsolódó képek, vonzalmak és márkák fejlesztése, menedzselése és kommunikálása

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** probléma a piacok elérésével – lokalizmus, helyi paradigma – internet – piac felszabadítása
- **Hatások:** vidéki helyek és területek új látványosságokat és márkákat kapnak – új vagy jobb vidéki fejlesztési lehetőségek – új lakók megjelenése vidéki területeken – vidéki vállalkozások célközönségének bővülése (online vagy új szegmensek)

Több cél érdekében, hatékony szabályozások kidolgozásának és érvényesítésének kihívása sokrétű összefüggések kontextusában

- **Típus:** trend
- **Okai:** Közös Agrárpolitika (KAP) – hatásos kormányzási stratégia hiánya – vidéki és regionális szabályozások
- **Hatások:** a környezetmegóvás erősödése és/vagy a hanyatlás csökkentése – vidéki környezet megőrzése – a vidék hanyatlásának megállítása, tevékenységek megőrzése – jobban felszerelt és célzott helyi szabályozás

Pop-up éttermek, boltok, mozik, művészeti projektek, táborok, jótékonyági események, stb. és rövid távú munkaviszonyok vagy megszállások

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** fejlődő értékek és hozzáállás – globalizáció – digitalizálódás – új munkavégzési formák pl. rugalmas, szabadúszó
- **Hatások:** helyi vidéki gazdaság növekedése (jövedelmek, munkahelyek) – lehetőség új gyakorlatok alkalmazására a munkában, pl. távmunka, virtuális teamek – problémák a meglévő kapcsolati tőke kihasználásában, pl. konfliktusok – pozitív kilátások bizonyos típusú gazdaságok, termelő szövetkezetek és gazdálkodó területek számára

Mindenki számára elérhető, nem rivalizáló és nem kizárható javak: nemzetbiztonság, levegő, táj, közmédia, sok infrastrukturális szolgáltatás

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** környezet hanyatlása, környezetszennyezés és kockázatok – környezettudatosság – városiasodás
- **Hatások:** vidéki helyek és területek új látványosságokat és márkákat kapnak – vidéki gazdaság változatosodása – a környezet megóvás növekedése és/vagy a hanyatlás csökkentése – a nem mainstream gazdálkodók kilátásai javulnak, pl. helyi, öko, oktatás, közösség által támogatott mezőgazdaság, gondozás, energia

A hagyományos irodai környezetén kívül végzett munka, pl. otthonról vagy vidéki központokból, ami megspórolja az ingázást és kíméli a környezetet

- **Típus:** trend
- **Okai:** internet – gyarapodó szabadidő, munka–szabadidő egyensúly – készségek és kompetenciák – humán tőke
- **Hatások:** lehetőség új gyakorlatok alkalmazására a munkában, pl. távmunka, virtuális csapatok – helyi vidéki gazdaság növekedése (jövedelmek, munkahelyek) – a környezetmegóvás növekedése és/vagy a hanyatlás csökkentése – növekedni fog a városból vidékre költözők száma

A különböző rendszerek (pl. élelmezés, energia) változatosságát és alkalmazkodóképességét karban kell tartani annak érdekében, hogy feladatukat minden körülmények között el tudják látni.

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** környezettudatosság – új kormányzási módok és modellek – környezet hanyatlása – krízisek
- **Hatások:** a klímaváltozás hatásainak enyhítése – új kockázatcsökkentő menedzsment gyakorlatok bevezetése – jobb kilátások az agroökológiai, környezetbarát gazdálkodás, gazdaságok és gazdálkodók számára – élelempazarlás csökkentése és a nyersanyagok hatékonyabb hasznosítása

Ételek, italok és hagyományos termékek művészi és mesteri elkészítése fenntartja a kisvállalkozásokat, megőrzi a szaktudást és kultúrát, és élettel tölti meg a vidéki területeket

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** agrárvállalkozások életképessége, termelékenység – globalizáció – lokalizmus, helyi paradigma – internet
- **Hatások:** helyi vidéki gazdaság növekedése (jövedelmek, munkahelyek) – hozzáadott érték teremtése a létező vidéki helyszíneken, településeken és örökségi helyeken – vidéki helyek és területek új látványosságokat és márkákat kapnak – vidéki vállalkozások célközönségének bővülése (online vagy új szegmensek)

A gazdálkodók és vidéki vállalkozók egy nagy hányada fog hamarosan visszavonulni, ami lehetőséget nyit a fiataloknak, hogy átvegyék a vállalkozásaikat

- **Típus:** trend
- **Okai:** gazdasági nehézségek, pl. alacsony jövedelmek, kis nyereség, árváltozások – földművelés vonzó mivolta
- **Hatások:** jobb kilátások a földművelés továbbörökítésére vagy új belépőkre – jobb kilátások mind kis és nagy gazdaságok számára, pl. kereslet, új eredmények és technológiák – a társadalmi tőke változatossá tétele

A közösség tulajdonában lévő szél erőművek, napenergiarendszerek és bioerőművek hozzájárulnak a sokdimenziós fenntartható fejlődéshez

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** klímaváltozás – környezettudatosság – korlátozott energiaforrások és erőforrások – lokalizmus, helyi paradigma
- **Hatások:** helyi vidéki gazdaság növekedése (jövedelmek, munkahelyek) – vidéki gazdaság változatosodása – a (vidéki) nyersanyagok (pl. biomassa) iránti növekvő kereslet – jobb kilátások a vidéki energia, szolgáltatás, élelmiszer, lakhatás, stb. közösségek és együttműködések számára

Többcélú terek biztosítanak teret, berendezéseket, internet elérést, munkaállomásokat, és akár üzleti szolgáltatásokat a team-munkához és megbeszélésekhez

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** piaci szolgáltatások hanyatló vagy gyenge állapota – internet – népességcsökkenés – közösségi üzemeltetés
- **Hatások:** lehetőség új gyakorlatok alkalmazására a munkában, pl. távmunka, virtuális csapatok – fejlesztett infrastruktúra – vidéki gazdaság változatosodása – új vagy kiterjedtebb hálózatok

Vidéki tevékenységek, színészek, helyszínek és közösségek jelenléte, láthatósága és profilja a közösségi médiákban

- **Típus:** trend
- **Okai:** digitalizálódás – internet – életstílusok változatosága
- **Hatások:** vidéki vállalkozások célközönségének bővülése (online vagy új szegmensek) – vidéki helyek és területek új látványosságokat és márkákat kapnak – új lakók megjelenése vidéki területeken – gyarapodó kapcsolati tőke

A vidéki idill, tér, természet, béke, állatok, lakhatás, biztonság, hagyomány és közösség hozzájárul a társadalmi jólléthez és új lakosokat vonz

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** komótos, békés, természetes életstílus – természeti tőke (táj, biodiverzitás, stb.) – egészségügyi aggályok
- **Hatások:** vidéki helyek és területek új látványosságokat és márkákat kapnak – vidéki gazdaság változatosodása – a szocio-kulturális változatosság növekedése – helyi vidéki gazdaság növekedése (jövedelmek, munkahelyek)

Turisztikai tevékenységek, üdülők, túraútvonalak és látványosságok a vidéki környezetben

- **Típus:** trend
- **Okai:** komótos, békés, természetes életstílus – új utazási formák – internet
- **Hatások:** nagyobb kereslet a helyi (vidéki) termékek és szolgáltatások iránt – vidéki helyek és területek új látványosságokat és márkákat kapnak – helyi vidéki gazdaság növekedése (jövedelmek, munkahelyek) – új vagy produktívabb módok a kapcsolattartásra

A stressz, bűnözés, környezetszennyezés, magány és más nehézségek új utak keresésére ösztönzi az embereket egy jobb élet felé

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** népességnövekedés – – életstílusok változatossága – fentről induló, központi – kormányzás – stressz
- **Hatások:** a vidék hanyatlásának megállítása, tevékenységek megőrzése – növekedni fog a kereslet a környezetbarát, megfizethető, biztonságos vidéki lakhatás iránt – alternatív életformák terjedése, pl. nemnövekedés, komótos, természetes – gyarapodó kapcsolati tőke

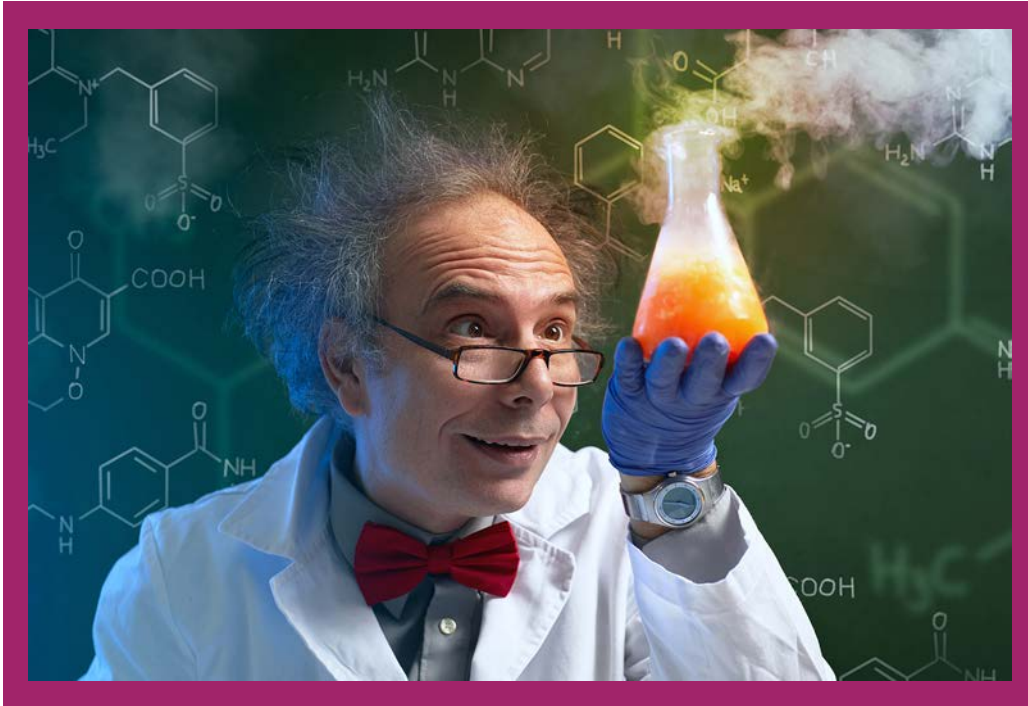
Jobb önellátás különböző szinteken (egyéni, háztartás, tanya, régió, nemzet, Európa) az élelmezés, energia, kompetenciák, stb. területén megnövelik a költségeket, de csökkentik a kockázatokat

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** bizonytalanság motiválta kormányzás – szociokulturális fejlődés – konfliktusok és a kormányzás kudarcai
- **Hatások:** jobb kilátások a gazdálkodási gyakorlatok változtatására – új lakók megjelenése vidéki területeken – nagyobb kereslet a helyi, regionális vagy hazai élelmiszer iránt – a társadalmi tőke változatossá tétele

A modern nonprofit vagy üzleti megosztás gazdasága internetes platformokra épül, és lehetővé teszi a korlátozott és alacsony költségű hozzáférést sok erőforráshoz

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** internet – digitalizálódás – etikai aggályok és prioritások – közösségi együttműködés és fejlesztés
- **Hatások:** üzleti előnyök (alacsonyabb költségek, nagyobb termelékenység) – egyenlőbb és befogadóbb társadalmi szövet – új, szervezett lehetőségek a földhözjutáshoz – új vagy kiterjedtebb hálózatok – általában pozitív hatások a gazdálkodói kilátásokra

Az innováció képességének folyamatos fenntartása elemi fontosságú az „okos” falvak, elektromos hálózatok, iskolák, gépek és földhasználati gyakorlatok kineveléséhez

- ▣ **Típus:** gyenge trend
- ▣ **Okai:** internet – szociokulturális fejlődés – digitalizálódás – globalizáció – technológiai fejlődés
- ▣ **Hatások:** tudás és készségek megőrzése és fejlesztése – hozzáférés új üzletekhez, professzionális vagy fejlesztő hálózatokhoz – jobb életminőség – jobb kilátások a vidéki energia, szolgáltatás, élelmiszer, lakhatás, stb. közösségek és együttműködések számára

A vidéki területek sokféle közösségi vállalkozást nyújtanak az egészség, a rehabilitáció és a társadalmi bevonás fejlesztésére

- **Típus:** gyenge trend
- **Okai:** agro-környezetvédelmi és környezetvédelmi szabályozások – lehetőségek és vállalkozó szellem – munkanélküliség
- **Hatások:** új vagy jobb vidéki fejlesztési lehetőségek – új vagy jobb vidéki szolgáltatások és/vagy jobb hozzáférés a szolgáltatásokhoz – új szolgáltatások bemutatása (boltok, ápolás, stb.) a gazdaságok számára – egyenlőbb és befogadóbb társadalmi szövet

Átalakulás egy fenntarthatóbb termelés és fogyasztás felé különösen az élelem, energia, építkezés és közlekedési rendszerek területén; a fosszilis gazdaság elengedésével

- **Típus:** megatrend
- **Okai:** környezet hanyatlása, környezetszennyezés és kockázatok – klímaváltozás – környezettudatosság
- **Hatások:** növekvő kereslet a (vidéki) nyersanyagokra (pl. biomassza) – a klímaváltozás hatásainak enyhítése – helyi vidéki gazdaság növekedése (jövedelmek, munkahelyek) – a nem mainstream gazdálkodók kilátásai javulnak, pl. helyi, öko, oktatás, közösség által támogatott mezőgazdaság, gondozás, energia

A technológiák termelékenységet és környezetvédelmi előnyöket nyújtanak, de néhány alkalmazásuk (pl. génmódosítás, laboratóriumban növesztett étel) etikai, kulturális és gazdasági kétségeket vet fel

- **Típus:** trend
- **Okai:** technológiai fejlődés – digitalizálódás – a gazdaságok és gazdálkodói gyakorlatok diverzifikálódása – globalizáció
- **Hatások:** jobb vagy stabilabb bevétel és állás a gazdaságoknál – nagyobb kereslet a helyi, regionális vagy hazai élelmiszer iránt – a klímaváltozás hatásainak enyhítése – kevesebb élelem elpocsékolása és a nyersanyagok hatékonyabb hasznosítása

Az élelmezési rendszer átláthatósága a származás, előállítás módja, megfelelés (törvényeknek és szabványoknak) és a hozzáadott érték elosztásának tekintetében

- **Típus:** trend
- **Okai:** technológiai fejlődés – digitalizálódás – a gazdaságok és gazdálkodási gyakorlatok diverzifikációja – globalizáció
- **Hatások:** átmenet egy igazságosabb élelmezési rendszer felé – jobb kilátások a földművelés továbbörökítésére vagy új belépőkre – jobb vagy stabilabb bevétel és állás a gazdaságoknál – pozitív kilátások bizonyos típusú gazdaságok, termelőszövetkezetek és gazdálkodó területek számára